

sandsynligt, at omsætningen på andre områder giver efter, og i betragtning af, at der således på flere punkter er risiko for et provenutab, har jeg fundet det rigtigst at budgettere forbrugsafgifterne noget forsigtigt.

De samlede drifts- og anlægsudgifter skønnes nu for indeværende år at ville andrage ca. 4 000 mill. kr., hvilket er ca. 240 mill. kr. mere end året før — i dette tal er indregnet tiltrådte og forventede tillægsbevillinger. På finanslovforslaget er de samlede udgifter budgetteret ca. 65 mill. kr. højere end i år, men jeg anser det for sandsynligt, at stigningen kan blive noget større; bl. a. må vi regne med, at der i det ny finansår vil komme dyrtidstillæg til tjenestemænd, arbejdere og rentemodtagere.

Som allerede nævnt er der som helhed tale om *en stærkt aftagende stigningstakt i statens udgifter* — en tendens, der er så meget mere fremtrædende, når man ser den på baggrund af de foregående finansårs stærke udgiftsstigning; fra 1950—51 til 1951—52 steg udgifterne således med 500 mill. kr. og i hvert af de to følgende år med omkring 350 mill. kr., medens vi nu kun venter en stigning på ca. 65 mill. kr.

En væsentlig årsag til denne stabilisering af statsudgifterne er, at *forsvarsudgifterne* efter de i juli og september i år truffne beslutninger ikke vil stige så hurtigt som i de foregående år. Forsvarets samlede drifts- og anlægsudgifter — inklusive de på de civile budgetter opførte beløb — vil for indeværende år antagelig blive ca. 940 mill. kr. eller omkring 75 mill. kr. mere end sidste år. På forslaget er for det kommende år opført en udgift på omkring 980 mill. kr., men jeg skal iøvrigt ikke komme nærmere ind på forsvarsudgifternes omfang, men blot henviser til forsvarsministerens redegørelse her i tinget den 20. oktober.

Væsentlige besparelser er endvidere efterhånden opnået gennem *afviklingen af næsten alle tilskudsordningerne*. Endnu i 1952—53 udgjorde tilskuddene næsten 190 mill. kr. I 1953—54 blev beløbet noget over 100 mill. kr., og for indeværende finansår bliver der kun tale om udgifter til mælketilskud, som anslås til henvend 35 mill. kr.

De øvrige civile driftsudgifter skulle med omkring 2 600 mill. kr. i indeværende år blive 160 mill. kr. større end i fjor. Efter finanslovforslaget skulle de til næste år stige med yderligere ca. 75 mill. kr., men det kan som nævnt ikke udelukkes, at forøgelsen kan blive lidt større.

En væsentlig del af disse forøgelser skyldes lønforhøjelser til arbejdere og tjenestemænd samt øgede udgifter til sociale formål som følge af væksten i antallet af rentemodtagere og forhøjelsen af ydelserne. Jeg vil anslå, at de højere lønninger og pensioner forklarer henvend 70 mill. kr. af udgiftsstigningen og de øvrige sociale udgifter et omtrent tilsvarende beløb. En overvejende del af den øvrige stigning i udgifterne skyldes, at refusioner og tilskud til kommuner og institutioner ofte først kommer til udbetaling med et eller to års forsinkelse.